

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/13/2016
Identifikačné číslo spisu:	1512212554
Dátum vydania rozhodnutia:	23.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1512212554.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu MG INVEST DEVELOPMENT, s. r. o., so sídlom Škultétyho 2A/4720, 955 01 Topoľčany, IČO: 36 715 824, zastúpeného obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária MAJLING & NINČÁK, s. r. o., so sídlom Palárikova 14, 811 04 Bratislava, IČO: 35 960 728, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Majling, proti žalovanej K., bytom H., posledný pobyt v SR: I., zastúpená JUDr. Milanom Cibíkom, advokátom so sídlom Tomášikova 4, 821 03 Bratislava, o zaplatenie 6 638,78 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 12 C 120/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. septembra 2015 sp. zn. 6 Co 123/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 20. novembra 2014 č. k. 12 C 120/2012-213 návrh žalobcu zamietol a uložil mu povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi stranami došlo k platne uzavretej predbežnej zmluve. V zmysle uvedenej zmluvy žalobca vyzval žalovanú na podpis kúpnej (hlavnej) zmluvy a žalovanej bola výzva doručená 30. júna 2009 spolu s návrhom kúpnej zmluvy. K podpisu hlavnej zmluvy malo dôjsť 8. júla 2009. K podpisu tejto zmluvy sa však žalovaná nedostavila. Podľa jej vyjadrenia to bolo z dôvodu, že obsah kúpnej zmluvy nekorešpondoval s obsahom zmluvy. Kúpnu zmluvu podpísala, až keď v nej boli odstránené rozpory a to hlavne v časti dohodnutej kúpnej ceny. Žalobca si po tom, ako sa žalovaná nedostavila k podpisu kúpnej zmluvy uplatnil dohodnutú zmluvnú pokutu vo výške žalovanej istiny. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh je nedôvodný. Uviedol, že v prvom rade skúmal, či zo strany žalovanej došlo k neodôvodnenému uzavretiu kúpnej zmluvy. Predloženými listinnými dokladmi ako aj výpoveďou žalovanej a svedka - manžela žalovanej takúto skutočnosť súd prvej inštancie preukázanú nemal. Žalobca s výzvou na dostavenie sa k podpisu kúpnej zmluvy žalovanej zaslal zmluvu, ktorá nebola identická s obsahom uvedeným v zmluve o budúcej

kúpnej zmluve a ako vyplýva z obsahu spisu žalovaná s takýmto obsahom kúpnej zmluvy nesúhlasila, t. j. až do uzavretia kúpnej zmluvy 5. októbra 2010 nedošlo k dohode o zmene obsahu hlavnej zmluvy a teda žalobca obsah tejto hlavnej zmluvy zmenil jednostranne, čo je neprípustné. Súd prvej inštancie je toho názoru, že dojednaná zmluvná pokuta dohodnutá len pre prípad porušenia zmluvných povinností predávajúcimi je aj vzhľadom na jej výšku (vyše jednej tretiny kúpnej ceny) v rozpore s dobrými mravmi.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 28. septembra 2015 sp. zn. 6 Co 123/2015, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie a vec aj správne právne posúdil v súlade s ustanovením § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravená zmluvná pokuta, ktorá predstavuje dohodou určenú peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade porušenia povinnosti, ktorej splnenie vyplýva zo zabezpečovacej zmluvy. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca jednostranne zmenil obsah kúpnej zmluvy a žalovanej zaslal zmluvu, ktorá nebola identická s obsahom uvedeným v zmluve o budúcej zmluve a podstatne znevýhodňovala žalovanú, keď bola uvedená rozdielna kúpna cena, pričom v kúpnej zmluve bola uvedená suma (ktorá sa mala týkať žalovanej) o 121,23 € menej, oproti podpísanej a uzavretej zmluve o budúcej zmluve. Žalovaná preto neporušila povinnosť a nebola povinná zmluvnú pokutu uhradiť. K námietke žalobcu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie trpí vadou nedostatku odôvodnenia je nedôvodné.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., nakoľko mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď sa nezaoberal jeho argumentmi uvedenými v odvolaní. Išlo najmä o tvrdenie, že žalobca listom z 18. júna 2009 vyzval žalovanú, aby sa dostavila k podpisu kúpnej zmluvy a to dňa 8. júla 2009 o 13:00 hod., spolu s výzvou zaslal aj návrh kúpnej zmluvy. V dovolaní namieta tiež inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) Uvádza, že pred stanoveným podpisom kúpnej zmluvy mali byť zo strany žalovanej vznesené iba dve výhrady, iné nevzniesla, pričom žalobca upravil zmluvu tak, aby zohľadnil výhrady budúcich predávajúcich vrátane žalovanej. Preto podľa žalobcu nie je na mieste tvrdenie súdu, že žalovaná sa nedostavila k podpisu kúpnej zmluvy, keďže jej výhradám nebolo vyhovené, pričom zároveň preukázal dôvody, prečo sa žalovaná nezúčastnila na podpise zmluvy. Poukázal aj na rozpor posúdenia rovnakej skutkovej otázky Krajským súdom v Nitre sp. zn. 8 Co 294/2011.

4. Žalovaná sa k podanému dovolaniu vyjadrila a uviedla, že rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú vecne správne a podané dovolanie nie je dôvodné, navrhla, aby ho dovolací súd odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ a „dovolací súd“) ako súd dovolací [(§ 35 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (§ 447 písm. c/ CSP). Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné:

6. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 CSP (na základe ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované), a procesnú prípustnosť dovolania posudzoval v zmysle ustanovení § 236, § 237 ods. 1 a § 238 O.s.p.

7. Žalobca dovolaním napadol potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozhodnutí uvedených v § 238 ods. 1 a 2, 3 O.s.p., voči ktorým bolo dovolanie prípustné.

8. Predmetné dovolanie by bolo prípustné len vtedy, ak by v konaní došlo k procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Žalobca procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a ich existenciu nezistil ani dovolací súd, nepreukázaná bola tiež vada konania namietaná žalobcom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

9. O procesnú vadu v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. išlo najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane sporu jej procesné práva priznané občianskym súdnym poriadkom [napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O.s.p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby mu bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

10. Žalobca videl odňatie možnosti konať pred súdom v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu bolo nepreskúmateľné.

11. K tejto námietke dovolací súd odkazuje na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015 publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá tzv. inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku. Obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabikh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

12. Potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu (v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie) spĺňalo kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. z hľadiska formálnej štruktúry a obsahovalo aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok, pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalobcu. Odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu zodpovedá ustanoveniu § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. Ustanovením § 219 ods. 2 O.s.p. je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhoto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie, a to po skutkovej, ako aj právnej stránke. V prejednávanej veci sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie.

13. Tvrdenia žalobcu, že sa odvolací súd nezaoberal jeho odvolacou argumentáciou, neboli dôvodné, žalobca nimi len vyjadril svoju nespokojnosť s výsledkom sporu v jeho neprospech, ktorá ale nepostačuje na založenie vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

14. Dovolací súd pre úplnosť v súvislosti s nedôvodnou námietkou žalobcu o porušení práva účastníka na spravodlivé súdne konanie, pretože odvolací súd na žiadny z rozhodujúcich odvolacích argumentov dovolateľa nedáva žiadnu odpoveď dodáva, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré

jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranou sporu (bližšie pozri rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04 - www.concourt.sk). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“. (napr. *Georgiadis v. Grécko* z 29. mája 1997, *Recueil* III/1997, či rozsudok vo veci *Ruiz Torija c. Španielsko* a *Hiro Balani c. Španielsko*, oba z 9. decembra 1994, *Annuaire*, séria A č. 303 A a č. 303 B).

15. Pokiaľ žalobca namieta, že postup súdov v procese zisťovania skutkových podkladov pre rozhodnutie nebol správny, dovolací súd uvádza, že v prípade neúplnosti alebo nesprávnosti skutkových zistení a skutkových záverov nešlo o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (obdobne tiež R 42/1993, 2 Cdo 984/2015 R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000; viď tiež viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v niektorom súdnom konaní došlo, nezakladalo to procesnú vadu konania uvedenú v § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. Neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení viedla prípadne k tzv. inej procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.); vada takej povahy ale prípustnosť dovolania nezakladala.

16. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozhodnutie iného odvolacieho súdu v skutkovo a právne totožnom prípade, dovolací súd uvádza, že pokiaľ by aj nastala situácia, v ktorej majú dva senáty odvolacieho súdu na riešenie istej právnej otázky rozdielny názor, neznamená to, že by v danom prípade porušili princíp právnej istoty a z neho prameniacu možnosť strany predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Za prekvapujúce je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované rozhodnutie odvolacieho súdu „nečakane“ založené na iných právnych záveroch než rozhodnutie súdu prvej inštancie (viď tiež uznesenie dovolacieho súdu zo 17. septembra 2009 sp. zn. 3 Cdo 102/2008), resp. rozhodnutie z pohľadu výsledkov konania na súde prvej inštancie „nečakane“ založené nepredvídateľne na iných („nových“) dôvodoch, než na ktorých založil svoje rozhodnutie súd prvej inštancie, pričom strana v danej procesnej situácii nemala možnosť namietať správnosť „nového“ právneho názoru zaujatého až v odvolacom konaní (viď uznesenie dovolacieho súdu zo 14. júla 2011 sp. zn. 5 Cdo 46/2011). V danom prípade ale rozhodnutie odvolacieho súdu vo vzťahu k rozhodnutiu súdu prvej inštancie nevyznieva ani prekvapujúco, ani nečakane - súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia o na rovnakých skutkových a právnych záveroch.

17. Žalobca v dovolaní uplatnil aj dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (súdom nižších stupňov vyčíta, že konanie pred nimi trpí inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie veci a ich rozhodnutia spočívajú na nesprávnom právnom posúdení vecí); k týmto námietkam však dovolací súd odkazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej k dovolacím dôvodom v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. by bolo možné prihliadať len v prípade procesne prípustného dovolania, čo ale nie je tento prípad (tu napokon por. napr. R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 102/2012 či 7 Cdo 116/2013). Z uvedeného plynie, že na dovolacie dôvody v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. (i keby bol prípadne namieste záver o ich opodstatnenom uplatnení) dovolací súd nemôže v tomto konaní prihliadať.

18. V danom prípade prípustnosť dovolania žalobcu nemožno vyvodit' z ustanovenia § 238 O.s.p. ani z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., preto najvyšší súd dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako

procesne neprípustné.

19. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.